

**Приватне акціонерне товариство
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

**«Українська мова
за професійним спрямуванням»**

(для іноземних студентів)

Київ 2018

Підготовлено кандидатом філол. наук, професором кафедри гуманітарних та природничих дисциплін З.У. Борисовою.

Затверджено на засіданні кафедри гуманітарних та природничих дисциплін (протокол № 6 від 28.02.2018 р.).

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Борисова З.У. Навчальна програма дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» (для іноземних студентів усіх напрямів та спеціальностей).– К.: МАУП, 2018.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, програмний матеріал для вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» для іноземних студентів усіх напрямів та спеціальностей, плани практичних занять, теми контрольних робіт, контрольні запитання, а також список рекомендованої літератури.

Приватне акціонерне товариство
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія
управління персоналом»
(МАУП), 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна *«Українська мова за професійним спрямуванням»* (є базовою в структурі підготовки іноземних студентів (магістрів) V курсу Міжрегіональної Академії управління персоналом усіх напрямів навчання.

Головною метою вдосконалення мови на цьому етапі є закріплення й розширення навичок професійно орієнтованого володіння українською мовою. З остаточною метою практичного володіння українською мовою на вищому етапі пов'язані основні вимоги до рівня володіння українською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності.

На цьому етапі ставляться завдання подальшого розвитку й вдосконалення таких навичок і вмінь:

- реферативного читання текстів, різноманітних за змістом;
- читання текстів, що ознайомлює, з науково-професійної, загальнополітичної й соціально-культурної комунікативних сфер;
- вживання всіх програмних видів монологів (описання, розповідь, роздум), підготовка доповідей;
- продукування реплік різних видів, участь в розгорнутих дискусіях, диспутах на задану тему;
- продукування письмового повідомлення різних видів (доповідь, реферат, анотація та ін.).

Відповідно до завдань, що поставлено, навчання української мови як іноземної повинно забезпечити мовленнєву діяльність студентів в сфері професійного та ділового спілкування, а також в сфері побутового та культурного спілкування.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

вивчення дисципліни

«Українська мова як іноземна»

№	Назва теми
1.	Синтаксис.
2.	Просте речення.
3.	Складне речення.
4.	Висловлення.
5.	Елементи функціональної стилістики.
6.	Засоби вираження модальності окремого висловлення чи цілого тексту. Вираження впевненості в реальності повідомлення.
7.	Вираження невпевненості, сумніву в реальності повідомлення.
8.	Вираження протиставлення частин висловлення чи тексту.
9.	Деякі технічні особливості оформлення висловлення.
10.	Оформлення чужого мовлення в усному й письмовому висловленні.
11.	Модальні відносини прямого мовлення до дійсності.
12.	Співвідношення слів автора й прямого мовлення в структурі речення й пунктуаційні варіанти.
13.	Можливість й необхідність заміни прямого висловлення непрямым.
14.	Правила заміни прямого висловлення непрямым.
15.	Необхідні зміни при заміні прямого висловлення непрямым.
16.	Пряме мовлення в авторському тексті.
17.	Цитування в письмовому мовленні.

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ

для вивчення дисципліни
«Українська мова як іноземна»

Тема 1. Синтаксис.

Тема 2. Просте речення. Безособові речення. Синонімія безособового речення й пасивного звороту в конструкціях зі значенням необхідності, можливості, неможливості. Особливі випадки координації підмета й присудка у реченні.

Тема 3. Складне речення. Складне речення з парними сполучниками та іншими сполучниками, що вживаються переважно у книжному мовленні. Синонімія синтаксичних конструкцій: заміна складних речень простими; заміна підрядних речень дієприслівниковими зворотами й прийменниково-відмінковими конструкціями.

Тема 4. Висловлення. Структура висловлення. Засоби організації тексту і коментування висловлення.

Тема 5. Елементи функціональної стилістики. Диференціація стилів мовлення (розмовного, наукового, ділового, публіцистичного, художнього) за сферою вживання, метою спілкування й мовними засобами (у зв'язку з читанням навчальних і наукових текстів, газет, творів художньої літератури).

Тема 6. Засоби вираження модальності окремого висловлення чи цілого тексту. Вираження впевненості в реальності повідомлення.

Тема 7. Вираження невпевненості, сумніву в реальності повідомлення.

Тема 8. Вираження протиставлення частин висловлення чи тексту.

Тема 9. Деякі технічні особливості оформлення висловлення.

Тема 10. Оформлення чужого мовлення в усному й письмовому висловленні.

Тема 11. Модальні відносини прямого мовлення до дійсності.

Тема 12. Співвідношення слів автора й прямого мовлення в структурі речення й пунктуаційні варіанти. Місце іменника й прикметника в авторському мовленні.

Тема 13. Можливість й необхідність заміни прямого висловлення непрямым. Заміна без суттєвих стилістичних втрат и змін в лексиці й структурі прямого мовлення.

Тема 14. Правила заміни прямого висловлення непрямым.

Тема 15. Необхідні зміни при заміні прямого висловлення непрямым. Заміна знаків й прописних літер. Введення союзів. Усунення засобів вираження емоційності.

Тема 16. Пряме мовлення в авторському тексті. Речення з емоційно забарвленою лексикою.

Тема 17. Цитування в письмовому мовленні. Оформлення цитат. Пунктуація при цитуванні. Цитування віршованого тексту. Цитування прози.

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття 1 – 2.

Просте речення. Безособові речення. Синонімія безособового речення й пасивного звороту в конструкціях зі значенням необхідності, можливості, неможливості. Особливі випадки координації підмета й присудка у реченні.

(3, с. 330 – 335)

Практичні заняття 3 – 4.

Складне речення. Складне речення з парними сполучниками та іншими сполучниками, що вживаються переважно у книжному мовленні. Синонімія синтаксичних конструкцій: заміна складних речень простими; заміна підрядних речень дієприслівниковими зворотами й прийменниково-відмінковими конструкціями.

(3, с. 367 – 371)

Практичні заняття 5 – 6.

Висловлення. Структура висловлення. Засоби організації тексту і коментування висловлення.

(3, с. 326 – 330)

Практичні заняття 7 – 8.

Елементи функціональної стилістики. Диференціація стилів мовлення (розмовного, наукового, ділового, публіцистичного, художнього) за сферою вживання, метою спілкування й мовними засобами (у зв'язку з читанням навчальних і наукових текстів, газет, творів художньої літератури).

(3, с. 9 – 13)

Практичне заняття 9.

РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ. КОНТРОЛЬНА РОБОТА.

Практичні заняття 10 – 11.

Засоби вираження модальності окремого висловлення чи цілого тексту. Вираження впевненості в реальності повідомлення. Вираження невпевненості, сумніву в реальності повідомлення. Вираження протиставлення частин висловлення чи тексту.

(3, с. 362 – 365)

Практичні заняття 12 – 13.

Деякі технічні особливості оформлення висловлення. Оформлення чужого мовлення в усному й письмовому висловленні. Модальні відносини прямого мовлення до дійсності.

(3, с. 408 – 409)

Практичні заняття 14 – 15.

Співвідношення слів автора й прямого мовлення в структурі речення й пунктуаційні варіанти. Місце іменника й прикметника в авторському мовленні. Можливість й необхідність заміни прямого висловлення непрямым. Заміна без суттєвих стилістичних втрат и змін в лексиці й структурі прямого мовлення.

(3, с. 409 – 411)

Практичні заняття 16 – 17.

Правила заміни прямого висловлення непрямым. Необхідні зміни при заміні прямого висловлення непрямым. Заміна знаків й прописних літер. Введення союзів. Усунення засобів вираження емоційності.

(3, с. 411 – 412)

Практичні заняття 18.

Пряме мовлення в авторському тексті. Речення з емоційно забарвленою лексикою. Цитування в письмовому мовленні. Оформлення цитат. Пунктуація при цитуванні. Цитування віршованого тексту. Цитування прози.

(3, с. 412 – 413)

ТЕМА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Синтаксис. Просте речення. Складне речення.

1-й підсумковий контроль проводиться в кінці 1 семестру в формі екзамену.

Приблизні типи завдань й вимоги:

1. Прочитати 2-3 тексти й зробити письмово реферат-огляд.
2. Прочитати текст і зробити повідомлення по тексту.
3. Зробити повідомлення на тему, що запропоновано.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Просте речення.
2. Безособові речення.
3. Синонімія безособового речення й пасивного звороту в конструкціях зі значенням необхідності, можливості, неможливості.
4. Особливі випадки координації підмета й присудка у реченні.
5. Складне речення.
6. Складне речення з парними сполучниками та іншими сполучниками, що вживаються переважно у книжному мовленні.

- 7.Синонімія синтаксичних конструкцій: заміна складних речень простими; заміна підрядних речень дієприслівниковими зворотами й прийменниково-відмінковими конструкціями.
- 8.Висловлення. Структура висловлення.
- 9.Засоби організації тексту і коментування висловлення.
- 10.Елементи функціональної стилістики.
- 11.Диференціація стилів мовлення.
- 12.Засоби вираження модальності окремого висловлення чи цілого тексту.
- 13.Вираження впевненості в реальності повідомлення.
- 14.Вираження невпевненості, сумніву в реальності повідомлення.
- 15.Вираження протиставлення частин висловлення чи тексту.
- 16.Деякі технічні особливості оформлення висловлення.
- 17.Оформлення чужого мовлення в усному й письмовому висловленні.
- 18.Модальні відносини прямого мовлення до дійсності.
- 19.Співвідношення слів автора й прямого мовлення в структурі речення й пунктуаційні варіанти.
- 20.Місце іменника й прикметника в авторському мовленні.
- 21.Можливість й необхідність заміни прямого висловлення непрямым.
- 22.Правила заміни прямого висловлення непрямым.
- 23.Необхідні зміни при заміні прямого висловлення непрямым.
- 24.Усунення засобів вираження емоційності.
- 25.Пряме мовлення в авторському тексті.
- 26.Цитування в письмовому мовленні.
- 27.Оформлення цитат.
- 28.Пунктуація при цитуванні.
- 29.Цитування віршованого тексту.
- 30.Цитування прози.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Навчальні мінімуми з української і російської мов для іноземців. – Київ: ІСДО, 1995.
2. Новицька Л.Г. та ін. Вивчаємо українську. - Київ: НМК ВО, 1993.
3. Сучасна українська літературна мова. Підручник / За ред М.Я.Плющ.- К.: Вища школа, 2000.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни.....	4
Програмний матеріал для вивчення дисципліни.....	5
Плани практичних занять.....	6
Тема контрольної роботи.....	8
Контрольні запитання.....	8
Список рекомендованої літератури.....	10